

A HTMT HÍREI**Könyvbemutató: Kapdebó és Patrubány. Nevek eredete és vándorlása**

Benő Attila, a BBTE Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszékének professzora Erdélyben végzett kutatást a névkontaktusokról és a névhasználat társadalmi, nyelvi és jogi kontextusairól. Az eredményeit tartalmazó kötetről a szerzővel Salamon Eszter-Júlia, a BBTE Magyar Irodalomtudományi és Nyelvészeti Tanulmányok II. éves mesterszakos hallgatója beszélget. Az EME kiadójánál 2025-ben, az Erdélyi Tudományos Füzetek 305. darabjaként megjelent könyv a nevek nyelvek közötti vándorlását mutatja be, különös figyelmet szentelve a magyar–román nyelvi érintkezéseknek. A kötetbemutatóra március 26-án csütörtökön, 18 órai kezdettel kerül sor a kolozsvári Planetáriumban... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Balogh Balázs és Fülemile Ágnes előadása

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet szeretettel meghív minden érdeklődőt Balogh Balázs, az ELTE HTK főigazgatója és Fülemile Ágnes, az ELTE HTK Néprajztudományi Intézetének osztályvezetője kalotaszegi kutatásaikkal kapcsolatos előadásaira. Balogh Balázs: A román hatalmi nyomással szembeni ellenállóképesség a két világháború között Kalotaszegen. Fülemile Ágnes: A kalotaszegi toronymotívum mint ikonikus építészeti jelkép. Az eseményre 2026. március 26-án, 17-órától kerül sor az EME-székházában... Forrás EME.ro: [teljes cikk >](#)

Artes Liberales: Konvergencia, jövedelmi egyenlőtlenségek és anyagi helyzet Romániában

Artes Liberales sorozatunk következő, 34. előadását Veres Valér habilitált egyetemi tanár, szociológus, a Szociológia és demográfia szakbizottság elnöke fogja tartani Konvergencia, jövedelmi egyenlőtlenségek és anyagi helyzet Romániában, kelet-közép-európai kontextusban címmel a KAB székházának előadótermében. Az eseményre 2026. március 26. csütörtökön, 17 órától, a KAB székházában kerül sor. [...] Románia társadalmában az elmúlt két évtizedben az EU-hoz való csatlakozást követően, a gazdasági és epidemiológiai válságok mellett, Kelet-Közép-Európa kontextusában is jelentős jövedelmi és jóléti gyarapodás következett be. Emellett az országon belüli jövedelmi egyenlőtlenségek és szegénységi mutatók a legmagasabbak voltak az Európai Unióban... Forrás KAB.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Romantika mint szellemi-kulturális mozgalom II.

Folytatódik Mészáros András, az MTA külső tagjának kultúrtörténeti előadássorozata, Romantika II. címmel. Témák: A „század betegsége” – a zsenikultusz – a mese – a projekció – a Doppelgänger – a romantika nőírói – az amerikai Dark Romanticism – az orosz romantika. Az előadás a dunaszerdahelyi NFG Klubban kerül megszervezésre 2026. március 26-án, csütörtökön 18:00 – órai kezdettel... Forrás SZMAT.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG**Politikum: Elveszik az Újvidéki Művészeti Akadémiától a helyiségeit**

A szerdai újvidéki képviselő-testületi ülésen a kormányzó koalíció képviselői elfogadták azt a határozatot, amely szerint az Újvidéki Művészeti Akadémiától két helyiséget elvesznek, a hivatalos indoklás szerint rendeltetésellenes használat miatt. [...] A vita során az ellenzék figyelmeztetett, hogy gátlástalan politikai megtorlásról, valamint „a felsőoktatás elleni bosszúról” van szó, és úgy értékelték, hogy Zoran Krajišnik dékán felszólalásának megtiltása a véleménynyilvánítás betiltását jelenti. [...] Az ülés kezdete előtt Žarko Mićin, Újvidék polgármestere az újságíróknak azt mondta, hogy a helyiségek elvétele az Újvidéki Művészeti Akadémiától nem jelent semmiféle kisajátítást, és úgy fogalmazott, hogy azokat „politikai célokra használták fel”... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Tanulmány: Vajdasági város lett a legvonzóbb és legélhetőbb Szerbiában

Azok a városok, amelyek képesek összehangolni a fejlődést és a közösségi összetartozást, példát mutatnak arra, hogyan mérhető a gyakorlatban az életminőség a vizsgálat paramétereinek megfelelően, derül ki a niši Közgazdasági Kar által végzett Best City Index című kutatásból, írja a Vajdasági RTV. [...] A tanulmány előzetes eredményei azt mutatják, hogy Zombor a legvonzóbb város. Bár Újvidék az összesített rangsorban a 10. helyet foglalja el, ha kizárólag a nagyvárosokat nézzük, az élmezőnyben van. [...] „A kutatás kimutatta, hogy az elemzésbe bevont valamennyi tényezőt a polgárok fontosnak tartják. Az emberek olyan dolgokat szeretnének, amelyek a városban tartják őket” [...] ismertették Jelena Stanković és Vesna Janković Milić, a niši Közgazdasági Kar munkatársai... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Több mint 10 ezer diák részesül térítésmentesen a magyar nyelvű tankönyvekből

A Szerb Köztársaság Kormányának legújabb döntése a 2026/2027-es tanévben is szavatolja a térítésmentes tankönyvellátást a kisebbségi nyelven tanuló diákok számára. Mint Jerasz Anikó oktatási államtitkár lapunknak adott nyilatkozatában kiemelte: a döntés az Oktatási Minisztérium több hónapon át tartó, átfogó szakmai előkészítő munkájának az eredménye. A tanulók évfolyamonként 4, 5, illetve 6 tankönyvet kapnak térítésmentesen összesen 37 magyar szerzőtől. [...] A döntés értelmében az állam finanszírozza a belgrádi Tankönyvkiadó Intézet (a Kis Példányszámú Tankönyvek Központja) által kiadott kisebbségi nyelvű tankönyvek előkészítését és beszerzését... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Videó: Verbász – egy bácskai kisváros dicső múltja és kálváriája

Verbászon bemutatták a Verbász – egy bácskai kisváros dicső múltja és kálváriája című könyvet, amely a budapesti Keskenyúton Délvidéki Tragédiánk 1944–45 Alapítvány legújabb kiadványa. [...] Az áldozatok listáját Matuska Márton dossziéjának alapján a Verbászról elszármazott Horváth László helytörténész és Geiger Vladimir történész készítették. Horváth László, helytörténész: Hús forrásból gyűjtöttük össze az elhunyt, kivégzett magyarokat, németeket, szerbeket, horvátokat, ruszinokat. Ebben különbözik ez a monográfia a többi ilyen kiadványtól, hogy itt a verbászi lakosság összes veszteségét befogtuk... Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Orovec Krisztina a vajdasági irodalmi élet aktív műfordítója

Orovec Krisztina műfordítója, a Vajdasági RTV műsorvezetője és -szerkesztője. A Szenteleky—Leskovac Műfordítótábor egyik fő szervezője. [...] Most nem az van, hogy én megyek a lehetőségek után, hanem engem keresnek meg fordítani valóval, és én ezeket többnyire el is fogadom. Legutóbb a Forum Könyvkiadó számára fordítottam Katarina Mitrović Nincs minden háznak udvara című verses regényét, előtte pedig Marko Vidojković Hát, kösz szépen! című posztapokaliptikus regényének fordításán dolgoztam. A történet arról szól, mi lett volna, ha Jugoszlávia nem esik szét, s az akkori kommunista ideológia virágzik, Tito is él és virul. [...] A mesterséges intelligencia jelenléte hogyan érinti a műfordítás világát? Amikor megjelent, kipróbáltam, és azt láttam, hogy van benne egy óriási csapda. Ő felkínál neked egy megoldást, melyet te lehet, hogy jónak érzel, hiszen nem hibás, viszont ha nem ismered ezt a megoldást, és egy egészen másik sínen indulsz, abból valami sokkal jobb jönne ki... Forrás: [Hetnap.rs: teljes cikk >](#)

Mindennapi hősnők Topolyán

Attól függetlenül, hogy kinek mi a munkaköre, legyen parlamenti képviselő, igazgató, élsportoló és pedagógus, a nőnek ugyanúgy helyt kell állnia az életben családanaként, feleségként, hivatásban. Többek között ez is elhangzott a topolyai vásártéri otthonban, ahol pénteken este folytatódott a Vajdasági Magyar Szövetség Női Fórumának Mindennapi hősnőink elnevezésű programsorozata. [...] A sikeres hölgyek hétköznapijait bemutató Mindennapi hősnőink rendezvénysorozat 10 éve kelt útjára, és ezúttal 19 állomása van Belgrádtól Szabadkáig. [...] Bednárik Prokec Zita elárulta, hogy 18 éve dolgozik a könyvtárban, és három éve tölti be az igazgatói szerepkört. Azóta nagyon megváltozott az élete, de szerencsére a párja és édesanyja támogatják mindenben... Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Videó: Adományokból mentették meg a Fülemüle-ligetet

Adományokból vásárolta meg a Szerbiai Madártani és Madárvédelmi Egyesület a bánáti Zichyfalva, avagy Plandište községben található, kéthektáros Fülemüle-liget nevű erdőt. [...] Ez az első alkalom Szerbiában, hogy egy civil szervezet saját forrásból vásárol és ment meg egy erdőterületet, nem gazdasági kizsákmányolás céljából. Az ehhez szükséges közel 9000 eurót egy kampány során gyűjtötték össze mindössze 25 nap alatt. [...] Barkóci Vilmos a Szerbiai Madártani és Madárvédelmi Egyesület ornitológusa elmondta: Bánát arról híres, hogy szikes gyepekből, mocsarokból áll... Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk >](#)

Bíró Tímea Sziveri-díjas

A fiatalon elhunyt vajdasági költő, szerkesztő emlékére alapított Sziveri János-díjat 2026-ban Bíró Tímea kapja, közölte a Sziveri János Társaság tagjaiból álló kuratórium. Indoklásuk szerint „Bíró Tímea két figyelemreméltó verseskötet, A pusztítás reggelei és a Hosszú, valamint a Moldva című, vegyes műfajú kisregény szerzője. Bíró Tímeát Sziveri Jánoshoz hasonlóan a kezdetektől fogva jellemzi a kísérletező magatartás, a szociális érzékenység. Nem pusztán a saját traumáit transzformálja érvényes költészetté, hanem Tarr Béla filmjének címét kölcsönözve, a családi tűzfészek torz mintáit is pontosan és érzékenyen átvilágítja. Bíró az emberi létezés mocsarába vezet: családon belüli erőszak, zaklatás, szegénység, éheztetés, öregség, haldoklás. [...] Éppen ebbéli képessége, tudása és érzékenysége teszi őt érdemessé a Sziveri János örökségének továbbvitelére... Forrás: [Szmsz.rs: teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Beszélgetés: Németh Beáta, kardiológus

A Kárpáti Igaz Szó Kulcslyuk rovatának mai vendége Németh Beáta, a Kárpátaljai Megyei Klinikai Kardiológiai és Szívsebészeti Központ kardiológusa, a Kárpátaljai Magyar Kardiológusok Társaságának tagja. [...] Már egyetemi éveim alatt nővérként dolgoztam a megyei kórház nőgyógyászatán, mindenképpen ezen a területen szerettem volna elhelyezkedni. Riskó Sándor kardiológus tanárom, az MTA külső köztestületének tagja még 6. évfolyamos koromban felfigyelt rám. Készítettünk egy közös előadást, amivel Magyarországon is bemutatkoztunk és itthon 3. helyezést értünk el egy tudományos kongresszuson. [...] Pozitívum viszont, hogy egyre több minimál invazív beavatkozást alkalmazunk. A klinikánkon végeztek már katéteres aorta billentyű műtétet, cryo- és rádió frekvenciás ablációt. Ugyancsak jó, hogy az akut, életmentő állapotok ellátása államilag finanszírozott...

Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Népszerűek a RIT művészetpedagógiai foglalkozásai

A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága állandó jelleggel szervez alkotótáborokat, követve a Ki a szabadba! eszmét. Az immár XV. alkalommal megszervezett Hollósy Simon alkotótáborban készült munkák kiállítására Beregszászban, a Na'Conxypan Galériában került sor. Az érdeklődők számára a tárlatvezetésen kívül műhelymunkákat, úgynevezett művészetpedagógiai foglalkozásokat is szerveznek. Ezúttal a II. RFKME Felsőfokú Szakképzési Intézet óvodapedagógia szakának 3. és 4. évfolyamos diákjai látogattak el a kiállítóterembe... Forrás: TV21Ungvar/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Nigriny Edit-émlékkiállítás nyílt az ungvári főkonzulátuson

Életem játék volt csupán címmel megnyílt a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet Munkácsy Mihály Emlék-plakettjével kitüntetett Nigriny Edit festő, grafikus, dekoratőr születésének 75. évfordulója alkalmából megrendezett kiállítása Magyarországon Ungvári Főkonzulátusán. Az Ungváron született művész a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesületének egyik alapítótagja, az ungvári magyarság és művészközösség egyik mozgatórugója volt. Műveiből az élet szeretete, dicsérete, az emberi jószág és a derű sugárzik. Munkásságát egész életében az őszinte emberi kapcsolatok, a szeretet irányította... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Lélektánc - bemutató Beregszászban

A szerelem történetét meséli el a Lélektánc című előadás, amelyet a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadásában láthatta a közönség. A produkciót Gál Natália rendezte, aki egyben az egyik mesélő szerepét alakította, párja Ferenczi Attila volt, aki a vásznon köszönt vissza. Az előadás különleges, a történet nemcsak szavakkal, hanem mozdulatokkal is megszólal. A Kárpátalja táncegyüttes művészei, Turóczy Antónia és Pércsi Lajos a tánc nyelvén vezetik végig a nézőt az emberi kapcsolatok legfontosabb állomásain. A darab a teremtéstől indul, és a szerelem különböző lépcsőfokain keresztül bontakozik ki, megmutatva az érzelmek születését, kiteljesedését és mélységeit... Forrás: TV21Ungvar/Youtube.com: [teljes cikk >](#)

Bonis Bona-díjjal tüntettek ki két kárpátaljit

Idén huszonöt pedagógust és mentort, valamint három életműdíjas szakembert díjaztak, továbbá négy önkormányzat és három tehetségbarát vállalat is díjat vehetett át. A díjazottak között van Váradi Natália, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem Tanszékének docense, a GENIUS Jótékonyági Alapítvány irodaigazgatója, az MTA külső köztestületének tagja, illetve Páva Judit, a Tiszapéterfalvai Magyar Tannyelvű Református Líceum igazgatója. [...] Váradi Natália a közösségi oldalon így fogalmazott: „A mélységesen megtisztelő Bonis Bona díj nem egy ember érdeme, sokkal inkább a kárpátaljai magyar közösség tehetségeinek, elhivatott pedagógusainak, munkatársainak és mindazoknak szól, akik nap mint nap azon dolgoznak, hogy értéket teremtsenek, tudást adjanak tovább, és megőrizzék közös kulturális örökségünket... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Beszélgetés: Csalóka a vallási boom narratívája, a templomok nem teltek meg

Kiss Dénes szociológussal, a kolozsvári Valláskutató Intézet vezetőjével, az MTA külső köztestületének tagjával arról beszélgettünk, mit mutatnak valójában a kutatások a vallásosság alakulásáról, miért félrevezető sok vallási boomról szóló médiabeszámoló, és hogyan változott a vallás szerepe a nyilvánosságban, a politikában és a fiatalok körében. [...] „Én azt mondanám, hogy ez egyfajta tudományos fake news-hullám” – fogalmazott, hozzátéve, hogy a jelenség mögött több különböző kutatás és statisztikai adat félreértelmezése áll, amelyek idővel önálló médiatörténetté váltak, majd egymást erősítve kezdtek keringeni a nyilvánosságban. Az ilyen tudományos viták azonban ritkán jutnak el a szélesebb nyilvánosságig, így a médiában

sokszor tovább élnek azok az értelmezések, amelyeket a szakmai diskurzus már rég megkérdőjelezett... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Ritka római kori leleteket őrzött meg a magas talajvíz a Maros megyei Mikházán

Nem csak a vízhozódáshoz használt edény, hanem a hozzá tartozó spárga darabja is előkerült a mikházi római katonai tábor kútjából, az udvar másik részén pedig egy ciszternát azonosítottak, az ókori fakeret maradványaival együtt, számolt be Pánczél Szilamér, aki a Maros Megyei Múzeum kötelékében működő Római Limeskutató Központ vezetője és a Nemzeti Limesbizottság tagja. [...] A feltárást szeretnénk folytatni, ugyanis úgy tűnik, hogy több mint 80 centiméter mélységben megmaradt ez a fa keret, és a ciszterna tele van nagyon izgalmas leletanyaggal. [...] A hazai limes lelőhelyeinek egységes bemutatásán még dolgoznak a szakemberek. Egyelőre a Hívogató Románia honlapon 22 egykori római katonai táborról lehet olvasni, több nyelven, köztük magyarul is... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Erdélyi parasztfelkelések

Ezúttal az elnyomott tömegekről és a hétköznapi hősről érkeztek az MCC kolozsvári központjának történész meghívottjai. [...] Románok és magyarok a közös múlt tükrében című kerekasztal-sorozat keddi, negyedik felvonásának A Vallás, etnicitás és társadalmi viszonyok: parasztfelkelések Dózsa Györgytől Horea–Cloșca–Crișanig című kerekasztal előadójai: Hunyadi Attila, a BBTE Magyar Történeti Intézet docense, az MTA külső köztestületének tagja, és Vasile Mihai Olaru, a Román Akadémia George Barițiu Történeti Intézetének kutatója, a BBTE oktatója volt, valamint Marius Turda történész, az Oxford Brookes Egyetem professzora, a rendezvény szakmai kurátora és a beszélgetések moderátora. [...] Ami a lényeg, hogy a magyar és a román parasztk, jobbágyok együtt lázadtak fel, a közös gondjaik uralták azokat a hónapokat, és az 1437-es erdélyi parasztfelkelés a román–magyar történelmi érintkezés egyik legkorábbi és legfontosabb dokumentált pillanata... Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast sorozat: Kőbe zárt múltunk

Múltunkat, történelmünket testesítik meg a műemlékek. Nyitott, kőbe zárt történelmet jelentenek. [...] Március 15-e több mint egy történelmi dátum. Egy nap, amikor kimondták a szabadság szavát, és vállalták az árát is. Emlékezünk, vagy valóban ünneplünk? Mit kezdünk a márciusi ifjak bátorságával a 21. században? Rendhagyó, ünnepi műsorunkban arról beszélgetünk, hogy mit üzen nekünk ma március 15., hogyan formálta nemzeti önazonosságunkat, és milyen legyen a nemzet ünnepe úgy, hogy ne csak koszorúzás, hanem belső azonosulás is legyen. Ábrám Zoltán professzor, közművelődés szervezővel, az MTA külső köztestületének tagjával beszélgetett a Kőbe Zárt Múltunk – Örökségünk Nyomában szerkesztő műsorvezetője, Nagy-Bodó Tibor... Forrás: Marosvasarhelyradio.ro: [teljes cikk >](#)

Újabb kutatások a magyar forradalom és szabadságharc történetéről

A BBTE-n idén is tudományos előadásokkal emlékeztek meg az 1848–49-es forradalomról és szabadságharcról. A Kutatók a magyar forradalom és szabadságharc történetéről elnevezésű konferencián az MTA külső köztestületének tagjai, Horváth Csaba A kolozsvári nemzetőrség szervezése 1848-ban címmel érkezett, míg T. Szabó Levente A forradalom hangjai: a tömeg morájától a macskazenéig című előadásával igyekezett gazdagabbá tenni a téma iránt érdeklődők ismereteit... Forrás: Kolozsvarradio.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Szabó Petra: A hallgatók aha-élménye a legnagyobb elégtétel

A Babeș-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának docenseként a matematika és a közgazdaságtan határterületén kutat és tanít. [...] Az évek során azonban egyre inkább elkezdett foglalkoztatni, hogyan lehet a matematikai módszereket valós társadalmi és gazdasági kérdések vizsgálatára használni. Így fordult fokozatosan a figyelmem az ökonometria felé. [...] 2007-ben kerültem be egy nemzetközi vállalkozáskutató projektbe, amely számomra meghatározó fordulópontot jelentett. Azóta is részt veszek Dézsi-Benyovszki Annamária – az MTA külső köztestületének tagja – kolléganőmmel a Global Entrepreneurship Monitor romániai adatfelvételében. A GEM egy longitudinális kutatás, amely világszerte vizsgálja a vállalkozói aktivitást összehasonlítható módszertannal. [...] Mi az ma, ami kihívást jelent az Ön számára a tudományos pályán? – Az idő... Forrás: Nolieg.ro: [teljes cikk >](#)

Idén 105 csapat vett részt a 16. Bölcs diákok vetélkedőn

A Communitas Alapítvány szervezésében, a Kolozsvári Református Kollégium és a Babeș-Bolyai Tudományegyetem együttműködésével rendezték meg március 20–22. között a 16. Bölcs diákok verseny országos döntőjét. Idén 105 csapat nevezett be, közülük 10 jutott a döntőbe. [...] Az idei verseny átfogó témája a szabadság volt: annak keresése, megtalálása és egyéni megélése különböző történelmi korszakokban, például diktatúrák és demokráciák keretei között... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: S akkor tizenhat évesen a nyakukba zúdítjuk?

Fokozatosság, megosztott felelősség: nem tilthatjuk le az egész internetet, ezért otthon és az iskolában is fontos volna tanítani a gyerekeket a platformok és általában az internet használatára – mondja Benedek István közösségimédia-szakértő. Kiderül, ő mennyire tartaná jó ötletnek, hogy 16 éves korig kitiltás a gyerekeket és fiatalokat a közösségimédia-platformokról. [...] Játékok, közösségi csatornák, videómegosztók – életkortól függően használjuk őket. Egyeseknek már általánosan elfogadott magyar neve sincs... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Donát negyedi Ghibu-líceumban jártunk

Maradj biztonságban a neten címmel indított országos figyelemfelkeltő kampányt a román közszolgálati rádió. [...] A kampány nem démonizálja a technológiát, hanem arra keresi a választ, hogyan használhatjuk azt tudatosan, anélkül hogy „elveszítenénk” gyermekeinket a digitális térben. Néhány nappal ezelőtt a Donát negyedi Onisifor Ghibu Elméleti Líceumban jártunk, ahol Andreica Győri Karola magyartanár jóvoltából különböző életkorú diákokkal beszélgethettünk. Kilenc-tizenkettedikeseket toborzott, akik aztán szívesen válaszoltak a kérdéseinkre az online világban való jelenlétükről... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Megnyílt a 18. Országos Népművészeti Kiállítás erdélyi régiójának tárlata

Megnyitották szombaton az Élő Népművészet 18. Országos Népművészeti Kiállítás erdélyi regionális tárlatát a kolozsvári Hagyományok Házában, amely egyszerre bizonyult ünnepnek és számvetésnek: a kiállítás nemcsak az elmúlt öt év kézműves termésének gazdag keresztmetszetét kínálja, hanem a népi kultúra jelenkori helyzetére és kihívásaira is reflektál. [...] Szó esett az értékek átalakulásáról, a generációk közötti szemléletkülönbségekről, valamint arról, hogy a hagyományos tudás fennmaradhat-e abban a világban, ahol a tárgyak gyorsan, személyes kapcsolatok nélkül is hozzáférhetők. [...] Tötszegi Tekla néprajzkutató, az Erdélyi Néprajzi Múzeum igazgatója kurátori összefoglalójában széles történeti ívet rajzolt, amelyben a népművészet kutatásának és értelmezésének alakulását vázolta fel... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az 1924-es Kolozsvári Bál

A Kolozsvári Bál történetéhez egy kicsit vissza kell lépnünk az előzményekhez. Nem részletezem a történelmi-társadalmi helyzetet, amit a főhatalomváltás jelentett, maradjunk csak az irodalom berkeiben. Érdekes kezdeményezés, amiről hajlamosak vagyunk elfelejtenek: a Keleti Újság, illetve a Napkelet szerkesztőségéből öten, Kós Károly, Nyíró József, Paál Árpád, Szentimrei Jenő és Zágony István Kalácsa Betéti Társaságot hoznak létre, szervezik az irodalmi életet. [...] Nagy szerencsénkre fennmaradt az aradi Nagy Dánielnek, a maga korában sikeres regényírónak, a Cirkusz szerzőjének a hagyatékában a Kolozsvári Bál terjedelmes és Kós Károly színes grafikájával szépen illusztrált kilenc oldalas meghívója. Ebből kiderül, hogy Nagyváradtól Aradon át Temesvárig és Marosvásárhelyig igyekeztek a szervezők mindenkit mozgósítani... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Háromszéki kitüntettek: Kinda István Csaba

Március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából Sulyok Tamás, Magyarország köztársasági elnöke által adományozott magyar állami kitüntetések adtak át. Ezúttal további négy háromszéki kitüntetett személyiséget mutatunk be, közöttük Kinda István Csabát, az MTA külső köztestületének tagját. [...] Kinda István Csaba tanulmányait 2000 és 2005 között a Babeş-Bolyai Tudományegyetem a Bölcsészkar, Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, néprajz–magyar szakon végezte. PhD fokozatát a Debreceni Egyetem Multidiszciplináris Bölcsészettudományok Doktori Iskolájában szerezte 2008-ban. Máig 12 önálló kötete jelent meg. Sajtó publikációin túl 28 kötet szerkesztőjeként is működött... Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Videó: A Jövőt formáló múlt című kötet bemutatója

A „Lokális világok, társadalmi átmenetek – Helyi közösségek és regionális terek társadalomtudományi vizsgálata” című tudományos konferenciát február 4-én Dél-Komárom városában tartották az Impulzus Társulás, a TéKa Társulás és a Klapka György Múzeum és a Brigetio Öröksége Látogatóközpont szervezésében. A beszélgetés középpontjában a szlovákiai magyar ifjúság helyzete áll, neves szakértők és ifjúsági szervezetek képviselőinek részvételével. Jövőt formáló múlt című kötet célja, hogy az utóbbi években felhalmozódott szlovákiai magyar ifjúsággal kapcsolatos kutatási eredmények publikált formában is hozzáférhetővé váljanak. A tanulmányok négy tematikus egységben követik egymást: a történeti előzményektől a kulturális és közéleti kérdéseken, valamint a gazdasági-társadalmi folyamatokon át a jövőt érintő dilemmákig jutnak el... Forrás: Televizio.sk: [teljes cikk >](#)

Rozsnyói konferencia

A Görgey Kör szervezésében – Sorsok, honvédek, csatahelyek: Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékezete címmel 2026. március 20-án Rozsnyón átfogó történelmi rendezvényre került sor, amely az 1848–49-es forradalom és szabadságharc

eseményeit, résztvevőit és utóéletét vizsgálta több szempontból. [...] A program sorozat egyik eleme Simon Judit dokumentumfilmje volt, amely Görgei Artúr életútját és történelmi megítélésének változásait mutatta be. A rendezvény másik eleme a „Kossuth Lajos elfogyott regimentje – 48-as veterán gondozás és a Honvédménház története” című vándorkiállítás volt. [...] Kerényi Éva a Gömör-Kishonti Múzeum gyűjteményén keresztül mutatta be a szabadságharc tárgyi emlékeit, érzékelte, miként őrződött meg a korszak emlékezete a múzeumi anyagokban... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A Gömör- és Kishonti Múzeum kiállításán a szabadságharc tárgyi emlékeit, érzékelte, miként őrződött meg a korszak emlékezete a múzeumi anyagokban... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Ünnepélyes keretek között mutatták be A Gömör- és Kishonti Múzeum kiállításán a szabadságharc tárgyi emlékeit, érzékelte, miként őrződött meg a korszak emlékezete a múzeumi anyagokban... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Mácsay Lukács elfeledett története

A szlovák-magyar kapcsolatokban Mácsay Lukács, aki két alkalommal, két sorsdöntő, történelmi fordulónál, az első szlovák-magyar fegyveres konfliktusnál 1848-ban és az első komolyabb békekísérletnél 1861-ben a magyarországi közéletnek az egyik legfontosabb szereplője volt. [...] Az új Priateľ űdu a magyar politikai elit kiszolgálása helyett pedig egyértelműen a szlovák-magyar megbékélés és közeledés élére állt, itt közölte pl. írásait a politikai irányzat legfontosabb képviselője, Ján Palárik is. Ráadásul 1861-ben sokáig úgy tűnt, hogy ez a mérsékelt irányzat győzni is fog a szlovák nemzeti mozgalmon belül... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Történelmi vetélkedőt hirdet a Rákóczi Szövetség

A Rákóczi Szövetség hivatalos felhívásában tette közzé, hogy 2026-ban immár 31. alkalommal hirdeti meg a Gloria Victis Kárpát-medencei középiskolai történelmi vetélkedőt. Mint írják, az idei megmérettetés középpontjában névadójuk, II. Rákóczi Ferenc születésének 350. évfordulója áll. [...] A jelentkezés 2026. március 19-től érhető el a szervezet által megadott online felületen, ahol – mint felhívják a figyelmet – az első forduló feladatsora és a szükséges szakirodalom is hozzáférhetővé válik a regisztrációt követően... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

XXVI. Vámbéry Napok Dunaszerdahelyen

Március végén ismét a tudomány, a történelem és a hagyományok kerülnek a középpontba Dunaszerdahelyen: a Vámbéry Polgári Társulás szervezésében immár huszonhatodik alkalommal rendezik meg a Vámbéry Napokat. A kétnapos programsorozat 2026. március 26–27-én várja az érdeklődőket. [...] A Vámbéry Napok első napján, március 26-án 17:30-tól a dunaszerdahelyi Country PUB ad otthont a nyitóeseménynek. Az est középpontjában Madaras László „Avarok a törzsszországban” című kötete áll, amelyet ünnepélyes könyvbemutató keretében ismerhet meg a közönség. Az eseményt Hodossy Gyula, a Vámbéry Polgári Társulás igazgatója nyitja meg, majd az az MTA külső köztestületének tagjai: Liszka József néprajzkutató mutatja be a kötetet. A beszélgetést Simon Szabolcs nyelvész vezeti, a témát pedig Csuthy András régész, a Szlovák Tudományos Akadémia Nyitrai Régészeti Intézetének munkatársa gazdagítja szakmai gondolataival... Forrás: Dunaszerdahelyi.sk: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Március 15-ét diszpórában

A magyar nemzeti ünnep alkalmából a hagyományoknak megfelelően megkoszorúzták Kossuth Lajos szobrát a washingtoni Capitoliumban hétfőn. [...] Takács Szabolcs a hagyományos washingtoni megemlékezésen hangsúlyozta, hogy Kossuth Lajos egyike annak a három külföldinek, akinek szobra áll az Egyesült Államok törvényhozásának épületében. [...] A clevelandi ünnepi megemlékezést 2026. március 1-jén tartották meg a Szent Erzsébet-templom dísztermében, méltóságteljes és emelkedett hangulatban idézve fel az 1848–49-es forradalom és szabadságharc örökségét. [...] Meghitt hangulatú ünnepségre került sor március 15-én Adelaide-ben, Dél-Ausztrália fővárosában... Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)